

Socialklasser och yrkesgrupper vid de politiska valen.

**Professor HERBERT TINGSTEN fortsätter här sin framställning av valpolitiska problem med ledning av statistikens vittnesbörd.*

I föregående artikel nämntes att förtidigt kräva om en konservertiv garanti. Detta sammanhängande med den inrotade föreställningen att valskolkarna relativt stor utsträckning skulle vara att finna bland de sociala och kulturellt högstående samhällsgrupperna, dels med uppfattningen att underkännet att

rösta ofta skulle bero på överdriven försiktighet och samvettighet. Kjellen indelar de icke-röstande i vissa psykologiskt bestämda grupper: pessimisterna, som inte anse det lönt att rösta, optimisterna, som tro att ett år går deras inästa försänt, de räddhägga, som icke vilja stå någon genom att ta politisk position, de principlösa, som icke hell kunna ansluta sig till något parti uppfattning och därför ställa sig utanför politiken, de finkäsliga som stöta bort av det politiska livets avspänd, de likgiltiga av olika kategorier. Huvudsakligen äro valskolkarna, anser Kjellen, att söka inom de grupper som på grund av sin sociala ställning och sin psykologiska inriktning äro predisponerade

att rösta borgerligt. Den tyske statsräddningsmannen Laband gav i en framställning av röstskolkens innebörd ampel erkännanden åt de icke-röstande: "Den allmänna röstskolkens politiska värde ligger däri att de folkgrupper tvings delta i valet som eljest på grund av valprogrammens måttlöshet och dårskap och icke inför valkampens trygghet skulle hållit sig borta från valet. Dessa grupper äro i valet som utöfna politiken, de finkäsliga som stöta bort av det politiska livets avspänd, de likgiltiga av olika kategorier. Huvudsakligen äro valskolkarna, anser Kjellen, att söka inom de grupper som på grund av sin sociala ställning och sin psykologiska inriktning äro predisponerade

lös på massorna." Det allmänna intrycket är karaktäristiskt för att valskolkarna utgöra en politiskt förklarad, övervägande icke-röstande grupp. Man torde liksom kunna utgå ifrån att enligt den konservativa Labands uppfattning dessa sgenkategorier predelinera till konservativism.

På de psykologiska resonemangen angående de icke-röstande skola vi icke ingå sakert är att de icke stödas av något som helst erfarenhetsmaterial. Föreställningen att röstskolkens skulle stå i omvänd proportion till den sociala standarden är grundfakt; så gott som alla undersökningar av frågan tyda på att förhållandet i regel är det motsatta, d. v. s. att valskolkändigt stiger med den sociala standarden. De öljänförligt mest givande uppgifterna rörande denna fråga återfinnas i Sveriges officiella statistik. Samtliga i denna statistik ingående redogörelser för andra kampanjerna 1911-1928 skilda, med ett undantag, på valdelagadagad inom olika socialklasser och yrkesgrupper. Bort ett par orättigheter skola göras om resultatet. Huvudsakligen är i tre socialklasser, den första kan sägas innefatta den egentliga överklassen (mindre än 5 procent av de röstberättigade år 1928), den andra omfattar hemmansägare, hantverkare, kontorister m. m. (berättigade 40 procent av de röstberättigade 1928), till den tredje klassen hjer vad man i dagligt tal kallar arbetarklassen. Valdelagadagad stunker genomgående för varje socialklass. Vid de tre valen 1922-1928 var skillnaden i röstningsrekvens mellan männen i första och andra klassen i genomsnitt 7,7 procent, mellan männen i andra och tredje klassen 4,1 procent, mellan männen i första och tredje klassen skilnaden 13,9 procent. En jämförelse mellan till olika sociala klasser härnär, grupper inom samma yrkesområde är betydande. Godtagarna genomgående röstningsrekvens var 83,1, hemmansägarna 69,4, rättarna

65,4, torparna 53,4 och jordbrukarna 53,1 procent. I medeltal röstade 1924 och 1928 av de större företagsledningarna (överklassen i andra) 84,1 procent, av kontorister och verkstämsare 71 procent, av indestatisterna 63,6 procent. Statistikerna skiljer vidare inom de olika socialklasserna på män och kvinnor samt bland kvinnorna på hustrur, övriga familjemedlemmar och yrkesstövare. Kvinnorna röstade mindre än männen; hustrurnas valdelagadagad är avsevärt högre än andra kvinnogrupperns. Innefattad i ett likt att på mindre valdelagadagad är inom en av dessa kategorier, desto större är skillnaden i röstningsrekvens mellan till olika socialklasser rörande grupper av dessa. Detta framgår av följande tabell, som anger det genomgående valdelagadagad vid valet 1922-1928 för de skilda socialklasserna och för de nu berörda grupperna inom dem.

	Klass	Klass	Klass	Tillsammans
Min	71,5	67,3	61,6
Kvinnor	71,2	64,9	63,2
Övriga familjemedlemmar	62,1	61,1	61,6
Yrkesstövare	53,7	53,2	53,6
Tillsammans	73,8	61,9	54,7

De olika kvinnorna "sociala" valdelagadagad avsevärt högre än andra kvinnogrupperna. Särskilt starkt gjorde sig denna tendens gällande vad beträffar socialgrupp III, och inom denna grupp alldeles speciellt i frågan om kvinnorna. Skilnaden var bland hantverkarna betydligt större än mellan valdelagadagad mellan valdelagadagad och kvinnorna. Bland hantverkarna valdelagadagad i olika klasser; bland dessa kvinnor är i första klassen röstningsrekvensen dubbelt så hög som i den tredje. Det förtjänar också påpekas att inom arbetarklassen icke alla arbetarkvinnor visa utgård halften så stor deltagarprocent som de män som utöfna för det allmänna hjer skillnaden i valdelagadagad socialklasserna emellan inom de nu berörda kategorierna. Bland hantverkarna var röstningsrekvensen i genomsnitt 71,5 procent, bland kvinnorna i den sju klasser där gruppen utgjorde mindre än 10 procent av valbjerna 76,3 procent. Bland arbetarkvinnorna var det genomgående valdelagadagad i de nu berörda grupperna utgjorde mindre än 40 procent av valbjerna 79,7 procent, i övriga sex klasser 82,6 procent. Vid nationalvalen i Wien 1923 var de många arbetarnas genomgående röstningsrekvens i de distrikt där utgjorde mindre än 10 procent av valbjerna 91,6 procent, i de distrikt där de vore mellan 10-20

Valstatistik från skilda till byder också på att valdelagadagad inom en socialgrupp regelbundet stiger med socialgruppens relativa storlek. Besynderligt är röstningsrekvensen för 1928 års riksdagsmannaval i Sverige. I denna inddelade landskommunerna i tre huvudgrupper, gruppen A, omfattande kommuner där socialgruppen III utgjorde högst 30 procent av befolkningen, gruppen B, där den lägsta socialgruppens andel var mellan 30,1 och 60 procent, samt gruppen C, där C inddelade vidare i varierande kategorier, B,1, B,2 och B,3, respektive C,1, C,2 och C,3, alltefterom jordbrukarna utgjorde över 60, 50,1-59 och högst 30 procent av befolkningen. Av dessa grupper hade de allra flesta kommunerna den vanligaste industriarbetarbefolkningen. Sådärna inddelades endast i tre huvudgrupper, A, B och C, alltefterom socialgrupp III utgjorde högst 20, 30,1-40 och över 60 procent av befolkningen. Då valdelagadagad inom de olika grupperna beräknades visade det sig att socialgrupperna röstade mest inom de kommuner där de vore starkt representerade. Särskilt starkt gjorde sig denna tendens gällande vad beträffar socialgrupp III, och inom denna grupp alldeles speciellt i frågan om kvinnorna. Skilnaden var bland hantverkarna betydligt större än mellan valdelagadagad mellan valdelagadagad och kvinnorna. Bland hantverkarna valdelagadagad i olika klasser; bland dessa kvinnor är i första klassen röstningsrekvensen dubbelt så hög som i den tredje. Det förtjänar också påpekas att inom arbetarklassen icke alla arbetarkvinnor visa utgård halften så stor deltagarprocent som de män som utöfna för det allmänna hjer skillnaden i valdelagadagad socialklasserna emellan inom de nu berörda kategorierna. Bland hantverkarna var röstningsrekvensen i genomsnitt 71,5 procent, bland kvinnorna i den sju klasser där gruppen utgjorde mindre än 10 procent av valbjerna 76,3 procent. Bland arbetarkvinnorna var det genomgående valdelagadagad i de nu berörda grupperna utgjorde mindre än 40 procent av valbjerna 79,7 procent, i övriga sex klasser 82,6 procent. Vid nationalvalen i Wien 1923 var de många arbetarnas genomgående röstningsrekvens i de distrikt där utgjorde mindre än 10 procent av valbjerna 91,6 procent, i de distrikt där de vore mellan 10-20

procent av valbjerna, 93,4 procent och i de återstående distrikt 95,3 procent. Orsakerna till den angivna tendensen kunna diskuteras. Menkläberor den helt enkelt på att den propaganda som riktar sig till en viss socialgrupp aktiverar i förhållande till gruppens styrka inom valet.

Det är knappast behövt att framhålla att ett mycket starkt sammanhang föreligger mellan socialklasser och politiska partier. Det kan här icke komma i fråga att bestämma styrkan av detta sammanhang i olika länder. Jag vill endast understryka att enligt statistiska uppgifter från skilda till medlemmarna av en socialgrupp röstade med parti till vilket socialgruppen närmast kan anses ansluten i en utsträckning som är proportionell till socialgruppens styrka inom vederbörande område; d. v. s. ex. om arbetarna rösta mera socialdemokratiskt inom arbetarströket, än i distrikt av annan social struktur.

NORDENS CELLULOSA-INGENJÖRER TILL STOCKHOLM.
Önskar 300 deltagare från Norge, Danmark, Finland och Sverige till den nordiska papper- och cellulosaingenjörernas konferens i Stockholm som öppnas på måndagen i Tivoliparken och avslutas den 12 september. I sammanhanet har anordnats en utställning i anslutning till konferensen. För papper- och cellulosaingenjörerna gäller följande villkor: Kostnad för biljetten 10 kronor. Biljetterna säljas till 15 kronor. Biljetterna säljas till 15 kronor. Biljetterna säljas till 15 kronor.

I morgon EN STOR REALISATIONS-DAG

hos **Jwilfit**
Vi öppna kl. 1/2 9
i alla affärerna.

Vart ska man gå och köpa mattor till nya våningen?

Till DESLLE, den välkända o. välförsedda specialaffären!

Att köpa mattor är en förnödesak. En äkta matta kan till och med bli en kapitalplacering om den är rätt vald. Men då måste Ni kunna lita på den firma där Ni köpt mattan och att dess inköpare ha förtäit sin sak. Köp därför Edra mattor endast hos den gamla välkända specialaffären med erfarenhet och som måste sätta sitt ansende i pant på att Ni får en prima sak. Gå alltså till Deslle vars goda namn som mattfirm grundades redan för 75 år sedan och ännu består.

Äkta Orientaliska Mattor

Äkta Belouch	89x135	cm. 60:-
Äkta Belouch	109x198	cm. 110:-
Äkta Shiraz	155x211	cm. 140:-
Äkta Shiraz	198x307	cm. 310:-
Äkta Afghan	221x328	cm. 465:-
Äkta Afghan	231x345	cm. 525:-
Äkta Muskad	193x295	cm. 280:-
Äkta Muskad	269x378	cm. 500:-
Äkta Heriz	188x272	cm. 350:-
Äkta Heriz	218x307	cm. 430:-
Äkta Chorovan	206x297	cm. 315:-
Äkta Chorovan	292x345	cm. 525:-
Äkta Mahal	213x317	cm. 360:-
Äkta Mahal	269x373	cm. 590:-
Äkta Tabriz	185x265	cm. 490:-
Äkta Gallerimattor	99x315	cm. 170:-

J. A. DESLLE A/B
Drottninggatan 61
STOCKHOLM
Telefon: 19 17 60, 20 44 07. Öster till landstegen mot portoförstärkt eller efterkrav.

Älvsjö

Stort offentligt möte med filmförvisning

anordnas i ordenshuset Tisdagen den 8 September kl. 20 av **FOLKPARTIETS STOCKHOLMSAVDELNING.**

Talare: **Dir. John Bergvall: Valförslagspolitikens förutläggning. Tjänstemannen, fil. kand. Nils Netzer: Rätt till alla.**

Vid mötet utföres såväl en operasångare Daniel Hertzman. Dessutom vis Folkpartiets avdelning varieté med hem och samhäll.

FRITT INTRÄDE.
FOLKPARTIETS STOCKHOLMSAVDELNING.

Folkpartiets Östermalmskrets

anordnar

Offentligt Möte

å K. F. U. K:s lokal, Brunnsgr. 3, Tisd. d. 8 Sept. kl. 8. m.

Korta anföranden av **Manufakturhandlaren Oscar Baekman: Hur bevara ett fritt näringsliv?**
Läröverseendjunkten, fil. dir. Beth Hennings: Medelklassen och Folkpartiet.
Gvillingenjöje E. Paul Wrethind: Några ord om valskolkarna.

FRI ENTRÉ.
FOLKPARTIETS STOCKHOLMSAVDELNING.